

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้ามุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพ และความต้องการจำเป็นของปัญหา นโยบาย ผลการดำเนินงาน ปัญหาและข้อเสนอแนะตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบที่เกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าโดยวิธีวิจัยเอกสาร ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า
2. วิธีการคัดเลือกข้อมูล
3. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
4. วิธีการนำเสนอข้อมูล
5. การเขียนรายงานวิจัย

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ผู้ศึกษาค้นคว้า มีวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารบทความทางวิชาการ วารสาร หนังสือ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบที่เกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ดำเนินการในปี พ.ศ. 2552-2553
2. กำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
3. กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า
4. คัดเลือกเอกสารข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์
5. หาผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเนื้อหาของเอกสารที่ซ้ำกัน หรือที่สัมพันธ์กัน หรือมีเนื้อหาที่สอดคล้องกันเชิงเหตุผล
6. ศึกษาสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบที่เกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

7. ศึกษาสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบที่เกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
8. ศึกษาสาระสำคัญของและแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545–2559) ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบที่เกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
9. ศึกษาแผนและนโยบายของหน่วยปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบที่เกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
10. ศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะของนักวิชาการ และผู้ปฏิบัติ โดยใช้การวิเคราะห์แบบสามเส้า (triangulation)
11. การศึกษาค้นคว้า เขียนรายงาน และนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบการให้เหตุผลแบบอุปนัย (inductive)

วิธีการคัดเลือกข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ผู้ศึกษาค้นคว้า คัดเลือกข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเอกสารของรัฐบาล หรือเอกสาร วารสารทางวิชาการที่มีการตีพิมพ์เผยแพร่ ดังนี้

1. เอกสารบทความทางวิชาการ วารสาร หนังสือ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบที่เกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ดำเนินการในปี พ.ศ. 2552–2553
2. เนื้อหาเอกสารที่เกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบที่เกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ดำเนินงาน พ.ศ. 2552–2553
3. เอกสารจากหน่วยงานราชการ และภาคเอกชน ที่เกี่ยวกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบที่เกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ดำเนินงาน พ.ศ. 2552–2553
4. เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบที่เกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ดำเนินงาน พ.ศ. 2552–2553

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ผู้ศึกษาค้นคว้า มีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูลที่รวบรวมมาได้ทั้งหมด โดยแยกให้เห็นถึง ส่วนประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบเหล่านั้น มีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

- 1.1 แยกรายละเอียดที่เป็นส่วนประกอบของเหตุการณ์หรือประเด็นที่ศึกษา
- 1.2 จัดหมวดหมู่ของตัวชี้วัดหรือส่วนประกอบเหล่านั้น
- 1.3 ศึกษาถึงความเชื่อมโยงของตัวชี้วัดหรือส่วนประกอบเหล่านั้น
- 1.4 สรุปเพื่อแสดงสาระสำคัญที่เป็นข้อค้นพบจากการวิเคราะห์

2. ชนิดของข้อมูลในการวิเคราะห์นโยบาย ประกอบด้วยการวิเคราะห์โดยอาศัยข่าวสาร 3 ระดับ ได้แก่

2.1 Facts ข้อเท็จจริง คือ การพิจารณาจากเหตุการณ์/สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในสังคม ดูว่าปัญหาเกิดขึ้นกับใครในสังคมและมีความจำเป็นต้องมีการกำหนดนโยบายสาธารณะขึ้นมา

2.2 Values ค่านิยม เป็นการพิจารณาเชื่อมโยงกับข้อเท็จจริงที่ปรากฏว่าปัญหานั้น เกิดจากค่านิยม ความเชื่อ รสนิยม วัฒนธรรมใด

2.3 Actions การปฏิบัติ จากข้อเท็จจริงและค่านิยมนำไปสู่การปฏิบัติคือการแก้ไข ปัญหาเหล่านั้น

3. การตรวจสอบและการวิเคราะห์ข้อมูล

สุภาวงศ์ จันทวานิช. (2540) หลังจากที่ได้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ขั้นตอนต่อไปที่จะต้องทำ คือ การตรวจสอบข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งอาจทำไปพร้อมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลก็ได้การตรวจสอบข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพที่นิยมใช้กัน เรียกว่า การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (triangulation) ได้แก่ การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล โดยพิจารณาแหล่งเวลา แหล่งสถานที่และแหล่งบุคคลที่แตกต่างกัน คือ ถ้าข้อมูลต่างเวลากันจะเหมือนกันหรือไม่ ถ้าข้อมูลต่างสถานที่จะเหมือนกันหรือไม่ และถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย โดยเปลี่ยนตัวผู้สังเกต และการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ กันเพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น ใช้วิธีสังเกตควบคู่ไปกับการซักถาม

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพจะไม่ใช้สถิติช่วยในการวิเคราะห์ จะใช้แนวคิดทฤษฎีเป็นกรอบในการวิเคราะห์ โดยวิธีการหลักที่ใช้มี 2 วิธี คือ

1. เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (inductive) ซึ่งได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ที่ได้จัดบันทึกไว้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมหรือปรากฏการณ์ที่มองเห็น โดย

ผู้วิจัยได้เห็นหลาย ๆ เหตุการณ์และได้ทำการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าแล้วก็สามารถลงมือเขียนเป็นประโยคหรือข้อความเพื่อสร้างข้อสรุปได้ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีหรือเพื่อตอบปัญหาของการวิจัย ข้อมูลที่ไม่ต้องการจะถูกกำจัดออกไปได้

2. เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสาร (Document Research) ในการวิเคราะห์เอกสารผู้วิจัยต้องคำนึงถึงบริบท (context) หรือสภาพแวดล้อมของข้อมูลเอกสารที่นำมาวิเคราะห์ประกอบด้วยว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งสองวิธีนี้เป็นข้อความแบบบรรยาย (descriptive) ไม่มีสูตรสำเร็จตายตัว ขึ้นอยู่กับประเด็นหรือปัญหาที่จะวิเคราะห์และการเลือกของนักวิจัย ดังนั้นการมีกรอบความคิดหรือทฤษฎีที่หลากหลายจะมีความสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยวิเคราะห์ข้อมูลได้ลึกซึ้งและสร้างข้อสรุปที่หนักแน่น

วิธีการนำเสนอข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ผู้ศึกษาค้นคว้า มีวิธีการนำเสนอข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ
2. วางกรอบแนวคิด โดยการกำหนดกรอบข้อมูลให้สอดคล้องตรงประเด็นกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และกำหนดคำถามวิจัย เป็นรายประเด็นย่อย
3. วิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งต้องใช้ความละเอียดรอบคอบ
4. การนำเสนอข้อมูล
5. สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การเขียนรายงาน

การเขียนรายงานผลการวิจัย จะนำเสนอผลงานที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและวิจัย ว่าได้ค้นพบความจริงหรือได้ความรู้ใหม่ ๆ โดยการเขียนรายงานต้องเตรียมเนื้อหาให้มีสาระครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ต้องวางเค้าโครงของรายงานก่อนแล้วจึงลงมือเขียนและต้องให้สอดคล้องกับประเภทของผู้อ่าน มีความถูกต้อง รัดกุม ชัดเจน มีความกลมกลืน ต่อเนื่อง เชื่อมโยงโดยหลักเหตุผล เน้นประเด็นสำคัญ และภาษาที่ใช้ต้องเป็นวิชาการหรือเป็นแบบทางการ ไม่ใช่ภาษาพูด หากมีข้อความใดน่าสนใจมีความหมายที่เป็นภาษาพูดให้ใช้เครื่องหมาย “.....” ได้ โดยมีหัวข้อดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพ และนโยบายปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบที่เกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการ/ความจำเป็นนโยบายปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในภาพรวมของแนวปฏิบัติ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหา และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ